

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/225/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414215540
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1414215540.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a členov senátu JUDr. Martina Murgaša a Karola Riháka v právnej veci žalobcu: X. X., Z.. XX.X.XXXX, K. B. O. XX, B., zastúpený F. V. U., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. O.O. XX, B. a žalovanej: D.. T.. F. Q., Z.. XX.X.XXXX, X. B. Š. C. XX, K., o ochranu osobnosti, na odvolanie žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 9C/263/2014-362 zo dňa 15.6.2016 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku, ktorým bola žaloba v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy 1.000 eur zamietnutá potvrdzuje.

Odvolanie žalovanej čo do výroku o trovách konania a čo do výroku, ktorým bol jej vzájomný návrh uplatnený podaním zo dňa 1.5.2016 vylúčený na samostatné konanie sa odmietá.

Žiadnej zo strán sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú do 25 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku zaslať desiatim vlastníkom bytov v objekte bytového domu na O. XX V. B. T. K.: G. A., P. U., K. X., X. M., D.. F. A., F. F., P. O., J. Q., F. Q. T. D.. F. Č. na D. T. R. na E. V. Č.. XXXX pre H. B. D., H. F. Č. E., A. Ú. E., formou doporučenej zásielky list s textom: „Vážený vlastník bytu, po dni 28.7.2014 som Vám dala k dispozícii písomnosť týkajúcu sa problematiky správy a údržby objektu bytového domu na O. R.. Č.. XX V. B., V. ktorej som v súvislosti s výkonom správy označeného bytového domu uviedla nepravdivé a hanlivé tvrdenia, týkajúce sa občianskej cti zástupcu vlastníkov bytov v objekte X. X. a cti jeho rodiny a hanlivými výrazmi ho urážala. Za obsah uvedenej písomnosti sa X. X. na základe právoplatného rozsudku súdu v predmetnej veci v spore o ochranu osobnosti touto cestou ospravedlňujem“. Vo zvyšnej časti ako aj v časti návrhu na zaplatenie nemajetkovej ujmy 1.000 eur súd prvej inštancie žalobu zamietol; konanie o nároku žalobcu, ktorým sa pôvodne domáhal uložiť žalovanej povinnosť doručiť ospravedlňujúci list všetkým 55. vlastníkom v bytovom dome, ale napokon len 10. vlastníkom zastavil; žalobcovi priznal náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku 66 eur. Nároky žalovanej uplatnené podaním zo dňa 1.5.2016 samostatným výrokom vylúčil na samostatné konanie.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie skutkovo zistil, že žalovaná v presne nezistenom čase po dni 28.7.2014 odovzdala v žalobnom petite bližšie označeným vlastníkom bytov v bytovom dome Q.. Č.. XXXX na O. R.. XX V. B. - E. list datovaný 28.7.2014 v ktorom reagovala na problematiku týkajúcu sa správy a údržby bytového domu. Žalovaná v predmetnom liste uviedla na adresu žalobcu

slová a slovné spojenia: „vašu reakciu ste mi nevložíli do schránky, dali ste ju iba za sklo - to robia iba chrapúni“; „nikdy som Vám neodporúčala, aby ste sa v budúcnosti vyhli fetovaniu, protidrogovému liečeniu v rodine s čím máte nezávidenia hodné skúsenosti“; „od roku 1990 ste zástupca vlastníkov Vy, robili ste len najnutnejšie opravy a objekt ste nechali schátrať, (najhorší stav v E.)“; „práce, ktoré sú na objekte urobené, sú cca. za posledných 5 rokov za nekresťanské peniaze a doplácame na neodobnosť Vás a Vašej oddanej honorovanej suity“; „viem, že máte enormne vyvinutý vzťah k peniazom ako každý Žid, že ním ste, to nehaním. Všetci naši projektanti, dodávatelia, správca, stav. dozor, investor takisto. Zdá sa, že zámerne vyberáte takúto spoluprácu, pritom je známe, že v stavebných profesiách odborne nevyvíkajú. Ale vedia, že „všimné“ otvára dvere k spolupráci. Váš charakter?“; „váš vzťah k peniazom ma usvedčil aj v prípade odkupovania pozemku pod domom“; „zabudli ste, že ste ako „ profesionál“ chceli, aby sme podľa Vašich pokynov premiestňovali svoje kobky - teda všetkých 55. Celkovo je 56, kto má 56? Vy? Sťahovaniu „národov“ som zabránila dôkazmi, potom ste o tom mlčali.“; „zneužívate dôverčivosť a neznalosť ľudí. Málokto (aj Vašu suitu nevynímajúc) si vie skontrolovať napr. vyúčtovanie. Podstatné je pre nich, či je preplatok alebo nedoplatok. Ako sa môžete pozrieť ľuďom do očí? Viackrát ste sa zachovali ako podliak“; „v roku 2001 sme v rozpore so zákonom s vašim 100% pričinením zo dňa na deň zmenili správcu z SBD BA IV na SBD.... Prvý, kto prestúpil, sme boli my - čo je Váš zásluhný čin. Ľudia ani nevedeli, aký podvod sa urobil; „za rok 2002, 2003 vôbec neboli predložené doklady Tvorba a čerpaniu prostriedkov, čo sa neudialo doposiaľ“; „pri výbere dodávateľa stavebných prác pre rekonštrukciu objektu ste pred tzv. komisiou otvárali zalepené obálky s cenovými ponukami a malo sa hneď rozhodnúť, čo som odmietla ako jediný odborník. Následne sa zistilo, že zmluva s firmou B. bola podpísaná 3 dni pred otvorením obálok. To môže skutočne urobiť iba podliak, chrapúň...., vtedy som pochopila, že ste schopný za „všimné“ urobiť akúkoľvek podlosť.“; „...pôžička sa mala splácať 10 rokov, v zmluve je uvedené 15 rokov !!! Zálohové predpisy sa neupravili. Je to fair play?“; „nepravdivé tvrdenie o dvojnásobnej cene projektu oproti priemerným cenám porovnateľného obsahu“; „..... robil sa dodatok na odkvapový chodník - dosiaľ sa nerobil, peniaze sa asi minuli,“; „..... kvôli reklame ste dali sťať zdravý krásny strom a ďalšie ste dokaličili“; „dosiaľ nebolo urobené rozúčtovanie (a už chcete míňať ďalšie peniaze, totálne všetko zneprehľadniť)“; „najteplejšie priestory v dome sú pivnice - zateplili sa steny, stropy, vymenili okná, zateplilo sa aj to, čo nebolo treba - škoda peňazí,, dôkaz odbornosti“.

3. Z tohto skutkového stavu, právne odkazujúc na § 11, § 13 ods. 1 Obč. zák., mal súd prvej inštancie za preukázané, že návrh žalobcu, ktorým sa domáhal voči žalovanej morálnej satisfakcie je dôvodný. Skonštatoval, že žalovaná písomnými výroky uvedenými v liste zo dňa 28.7.2014 zasiahla do práva žalobcu na ochranu osobnosti, najmä do jeho dobrého mena a občianskej cti, keď v ňom konanie žalobcu v súvislosti s vykonávaním jeho činnosti ako zástupcu vlastníkov bytov v bytovom dome prirovnala ku chrapúňom a podliakom, ako toho, kto prijíma úplatky, kto na úkor ostatných vlastníkov zabezpečuje finančné výhody tretím osobám, kto vykonáva činnosť zástupcov vlastníkov bytov vo svoj vlastný prospech, v liste poukazovala na drogovú závislosť neidentifikovaných členov rodiny žalobcu. Predmetným listom mala žalovaná snažiť osobu žalobcu znevážiť, ponížiť, podceňiť, zneistiť vážnosť a dôveru vlastníkov a užívateľov bytov v bytovom dome k nemu a opakovane bezdôvodne poukázať na jeho nečestné konanie v súvislosti s výkonom funkcie zástupcu vlastníkov bytov v bytovom dome. K jednotlivým písomným výrokom žalovanej v inkriminovanom liste súd prvej inštancie bližšie ozrejmil, že prirovnanie žalobcu k množine ľudí, ktorí sú chrapúni je netolerovateľný exces; ďalším výrokom žalovaná uviedla nepravdivé tvrdenie o drogových problémoch v rodine žalobcu, keď žiadne fetovanie žalobcu, ani protidrogové liečenie v jeho rodine nepreukázala a rovnako tak nepreukázala ani pravdivosť tvrdenia, že žalobca má v tejto súvislosti nezávidenia hodné skúsenosti. Podľa názoru súdu prvej inštancie oba tieto prvé dva písomné výroky majú tak urážlivý, nedôstojný a ponižujúci charakter, že bez ďalšieho odôvodňujú nárok žalobcu na uplatnenú morálnu satisfakciu. Súd prvej inštancie k ďalšiemu obsahu listu uviedol, že nemá žiadnu relevanciu, pretože zástupca vlastníkov bytov a nebytových priestorov vôľu vlastníkov ohľadom správy a údržby bytového domu netvorí, ale v intenciách zákona č. 182/1993 Z.z. zabezpečuje ich kontakt so správcom bytového domu. Skutkové tvrdenie, že žalobca nechal predmetný činziak schátrať, vyhodnotil ako difamózne; zasahujúce do osobnostných práv žalobcu vyhodnotil aj slovné spojenie „honorovaná suita“, pretože evokuje pocity a myšlienkové pochody odvodené od slova „honorovať“. Skonštatoval, že žalovaná nepreukázala žiadne konanie žalobcu, ktoré by bolo v súvislosti s výkonom správy bytového domu možné považovať za nezákonné a škodiace vlastníkom bytov. Za zásah do osobnostných práv vyhodnotil aj tvrdenie žalovanej, ktorým naznačuje, že žalobca za „všimné“ otvára dvere k spolupráci, pretože toto tvrdenie možno vyvodit' tak, že ak dotýčny zaplatí „všimné“, môže sa spolupráca žalobcu a osoby v tej-ktorej profesii začať, čo však v konaní nebolo preukázané. Podľa súdu prvej inštancie z tvrdenia žalovanej, v ktorom uviedla: „Váš

vzťah k peniazom ma usvedčil aj v prípade odkupovania pozemku pod domom“ možno vyvodit' jej snahu vyvodit' vo vzťahu k žalobcovi dojem, že mal v súvislosti s odkupovaním pozemku pod domom snahu získať určitú odmenu alebo zisk; tvrdenie žalovanej ohľadom premiestňovania pivníc má podľa súdu prvej inštancie cieľ vykresliť žalobcu ako osobu, ktorá neoprávnene užíva pivnicu č. 56, čo však nie je pravdou, pretože z dokazovania vyplynulo, že pivnica č. 56 sa využíva na prevádzkové účely bytového domu; z kontextu časti listu „zneužívate dôverčivosť a neznalosť ľudí...“ jednoznačne vyplýva snaha vykresliť žalobcu ako osobu, ktorá sa so svojou „suitou“ podieľa na manipulovaní s vyúčtovaniami, s cieľom bezdôvodne sa obohatiť. Slovné spojenie „viackrát ste sa zachovali ako podliak“ vyhodnotil ako mimoriadne expresívny a znevažujúci výraz. Obsahom listu „V roku 2001 sme v rozpore so zákona s Vaším 100% pričinením zo dňa na deň zmenili správcu z SBD Ba IV do SBD...., ľudia ani nevedeli aký podvod ste urobili“ výrazne zasiahla do osobnostných práv žalobcu aj z toho dôvodu, že žalobca nevytvára vôľu vlastníkov, ale ju len prenáša ako zástupca vlastníkov správcovi objektu, čo platí aj pri rozhodovaní o zmene správcu. Existujú právne prostriedky, ktorými je možné, ktorékoľvek rozhodnutie vlastníkov napadnúť, medzi ktoré osočovanie, že žalobca inicioval nejaký podvod, alebo že sa mal na podvodnom konaní zúčastňovať nepatrí; v súvislosti s výrokom žalovanej ohľadom vyúčtovaní za rok 2002, 2003 skonštatoval, že každý vlastník bytu alebo nebytového priestoru je v zmluvnom vzťahu so správcou z čoho mu vyplýva právo žiadať si príslušné doklady a preto niet dôvodu spájať túto situáciu s osobou žalobcu; tvrdeniami „pri výbere dodávateľa stavebných prác pre rekonštrukciu objektu ste pred tzv. komisiou otvárali zalepené obálky, atď.....“ žalovaná zasiahla do osobnostných práv žalobcu keď tam uvádzané konania prirovnala ku konaniu chrapúňa a podliaka, a to slovným spojením „to môže skutočne urobiť iba podliak, chrapúň!“, rovnako tak aj druhá časť vety, v ktorej uviedla, že vtedy pochopila, že „ste schopný za všimné urobiť akúkoľvek podlosť“. V kontexte s predchádzajúcim obsahom listu žalovaná navodila dojem, že žalobca mal konajúci ako „podliak“ a „chrapúň“ vykonať podlosť tým, že za úplatok ovplyvnil výber dodávateľa na rekonštrukciu objektu. Keďže výšku zálohových predpisov stanovuje správca, spojitost' so žalobcom v súvislosti s vyúčtovaním za rok 2002, 2003 vyhodnotil súd ako nenáležitú, z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že v čase rozhodovania o pôžičke bola doba splatenia dojednaná na 10 rokov, neskôr štát vydal rozhodnutie, ktorým dobu splatenia pôžičky zmenil na 15 rokov, pričom vlastníci sa sami bez akéhokoľvek zásahu žalobcu alebo správcu rozhodli, že zálohový predpis sa napriek tomu meniť nebude a preto ako nedôvodné vyhodnotil súd prvej inštancie aj osočovanie osoby žalobcu v tomto smere („Pôžička sa mala splácať 10 rokov, v zmluve je uvedené 15 rokov !!! Zálohové predpisy ste neupravili. Je to fair play?“). Za nepravdivé vyhodnotil aj tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého bol projekt dvakrát predražený. Ohľadom výroku žalovanej „Kvôli reklame ste dali sťať zdravý krásny strom...“ mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca, ani správca nedali nikdy žiadny podnet na zrezávanie alebo úpravu stromov na dotknutej severozápadnej strane objektu bytového domu, na výrub stromov bol potrebný súhlas príslušného orgánu, takýto súhlas nebol žiadaný, ani udelený a výrub stromov, na ktorý poukazovala žalovaná v liste sa udial mimo žalobcu i správcu. Pokiaľ išlo o ďalšie tvrdenia žalovanej ohľadom vyúčtovaní, súd prvej inštancie uviedol, že vypracovanie rozúčtovania je kompetenciou správcu bytového domu a preto je pre žalobcu urážajúce konštatovanie, že „chce míňať ďalšie peniaze a totálne všetko zneprehľadniť“. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaná zasiahla do osobnostných práv žalobcu, do jeho dobrého mena a občianskej cti, keď v predmetnom liste uviedla viaceré hanlivé, nepravdivé a pravdu skresľujúce informácie a skutočnosti o jeho osobe. Z uvedených dôvodov vznikol žalobcovi nárok na poskytnutie navrhovanej ochrany vo forme ospravedlnenia. Súd prvej inštancie dodal, že predmetom sporu nebolo hľadanie optimality pri výkone činnosti zástupcu vlastníkov bytov, na ktorú otázku žalovaná môže mať odlišný názor ako žalobca, resp. ostatní vlastníci, čo však nie je možné riešiť spôsobom atakujúcim osobnosť žalobcu a členov jeho rodiny, ktorý formou uvedeného listu žalovaná zvolila. Nakoľko žalovaná predmetný list doručila konkrétnym vyššie označeným desiatim vlastníkom bytov na O. XX V. B. (jedenástym bol zástupca žalobcu), pričom žalobca nepreukázal, že by sa obsah predmetnej písomnosti rozšíril a dozvedeli sa o nej aj ďalší vlastníci, súd prvej inštancie neuložil žalovanej povinnosť umiestniť ospravedlňujúci list aj na vývesnú tabuľu obytného domu a v tejto časti žalobu zamietol. Pokiaľ išlo o nárok žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, súd prvej inštancie dospel k záveru, že v tejto časti nebol nárok dôvodný. Ozrejmil, že pre priznanie finančnej náhrady sa vyžaduje aj vznik nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby znížením jej dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere a príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a vznikom tejto ujmy. Jej výška sa v takom prípade určuje s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo (§ 13 ods. 3 Obč. zák.). Keďže žalobca neoznačil ani nepredložil dôkaz, ktorým by preukázal mieru, akou bola jeho dôstojnosť alebo vážnosť v spoločnosti znížená a ohľadom tohto nároku sa obmedzil len na svoje tvrdenia, súd prvej inštancie v časti, ktorou sa domáhal zaplatenia finančného odškodnenia

1.000 eur žalobu zamietol. Skonštatoval, že žalobca nepreukázal, že by sa o obsahu listu dozvedela širšia verejnosť v mestskej časti, ani skutočnosti, na ktorých by sa odrazil jeho nepriaznivý účinok v jeho rodinnom alebo pracovnom živote. Žalobca je dlhé roky zástupcom vlastníkov v bytovom dome na O. R.. XX V. B., ktorým zostal aj po doručení sporného listu. Ak by obyvatelia bytového domu mali čo len najmenšie pochybnosti o jeho čestnosti, slušnosti, zodpovednosti a bezúhonnosti, nepochybne by tomu tak nebolo. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu v časti o zaplatenie peňažnej satisfakcie zamietol.

4. Konanie v časti nároku žalobcu, ktorým sa pôvodne domáhal uložiť povinnosť ospravedlňujúci list doručiť všetkým 55. vlastníkom v bytovom dome, napokon len 11. vlastníkom, súd prvej inštancie podľa § 96 ods. 1 a 2 O.s.p. zastavil.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Skonštatoval, že žalobca bol úspešný v časti žaloby o uloženie povinnosti písomného ospravedlnenia a preto mu priznal náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku v sume 66 eur.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a napadol ním výrok, ktorým bol zamietnutý žalobný návrh čo do uplatňovaného nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy 1.000 eur. Argumentoval tým, že vzhľadom k spôsobu rozosielania difamujúceho listu nemal a nemá možnosť identifikovať mieru rozšírenia jeho obsahu aj na iné osoby než adresátov listu, takéto rozšírenie však možno dôvodne predpokladať v okruhu rodinných príslušníkov adresátov, ich známym a v ďalšom v neidentifikovanej množine osôb, vr. členov orgánov mestskej časti Bratislava - Lamač, zamestnancov Miestneho úradu mestskej časti Lamač a zamestnancov Správcovského bratislavského družstva vykonávajúceho správu bytového domu, s ktorými je z titulu jeho postavenia zástupcu vlastníkov bytov v priebežnom pracovnom kontakte. Vzhľadom k charakteru listu nie je v jeho záujme zisťovať okruh rozšírenia obsahu listu a nemožno predpokladať, že by bol inými osobami v súvislosti s jeho obsahom aktívne priamo oslovený, čo však neznamená, že by vzťahy mnohých osôb voči nemu nemohli byť obsahom difamujúceho listu negatívne ovplyvnené o to viac, že ako aktívny člen obecnej komunity je v mestskej časti Lamač známy širokému okruhu občanov. Umelo produkovať dôkazy v tomto smere bolo možné, takéto konanie však bolo pod jeho morálnu úroveň. Dopad difamujúceho listu na pracovnú oblasť objektívne súvisí s jeho pracovným postavením, nakoľko je z titulu svojho povolania držiteľom osvedčenia podľa § 26 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z.z. Osvedčenia podľa zákona vydáva NBÚ, ktorý v súvislosti s jeho aktualizáciou skúma v prostredí záujmovej osoby aj jej povesť. Difamujúce výroky žalovanej obsahujúce osočenia jeho osoby z úplatkárstva, podvodu a spojenia s alkoholickou a drogovou závislosťou sú v tejto súvislosti spôsobilé privodiť mu aj pracovnú ujmu, prinajmenej vyvolať v ňom oprávnené obavy, že bude podliehať opakovanému preverovaniu. Z uvedených dôvodov sa požadovaná výška finančnej náhrady 1.000 eur javí nielen ako primeraná, ale až symbolická a jej priznanie by mohlo vo vzťahu k žalovanej pôsobiť preventívne. Vzhľadom na uvedené navrhol odvolaciemu, aby napadnutý zamietajúci výrok týkajúci sa finančnej náhrady zmenil tak, že v tejto časti žalobe vyhovie.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie aj žalovaná. Napadla ním jeho vyhovujúci výrok, ktorým bola zaviazaná zaslať doporučený list desiatim vlastníkom bytov s ospravedlnením, výrok o trovách konania a výrok, ktorým bol jej protinávrh vylúčený na samostatné konanie. Navrhla odvolaciemu súdu, aby v napadnutých častiach rozsudok zrušil. Dôvodila tým, že list zo dňa 28.7.2014 vznikol ako reakcia na konanie a „vývesky“ žalobcu voči jej osobe, ako aj upozornenia na nedodržanie zák. č. 182/1993 Z.z., na podvody a nečestnosti, ktorých sa žalobca ako zástupca vlastníkov dopustil. Svoje zvolenie za zástupcu vlastníkov nepreukázal takmer 16 rokov, a keďže nebol zvolený, nemohol byť ani odvolaný. Vyjadrenia žalobcu, ako aj jeho zástupcu považuje za vyfabulované, vytrhnuté z kontextu a neodborné. Jednoznačné dôkazy zostali bez povšimnutia a zo strany žalobcu súd stačili iba ústne výpovede, mnohé nepravdivé a zveličené.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že rozsudok v ňu napadnutých častiach považuje za vecne správny a navrhuje ho potvrdiť. Dodal, že žalovaná vo svojej odvolacej argumentácii neuviedla žiadne vecné dôvody, ktorými by mohli byť difamujúce výroky voči nemu a jeho rodine uvedené v jej liste zo dňa 28.7.2014 podložené, motív jeho napísania, ani okolnosti, za ktorých bol napísaný považuje v danej veci za irelevantné. Vo vzťahu k odvolaniu voči výroku o vylúčení nárokov uplatnených žalovanou jej podaním zo dňa 1.5.2016 na samostatné konanie poukázal na neprípustnosť odvolania podľa § 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p., resp. § 357 C.s.p.

9. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že jeho odvolacia argumentácia je založená na hypotéze, kto všetko sa mohol s obsahom listu oboznámiť, čo nie je možné považovať ako konkrétny dôkaz s negatívnym dopadom na žalobcu, ktorý v mestskej časti býva asi 40 rokov, takže mienku o ňom (negatívnu alebo pozitívnu) už bolo možné si vytvoriť. V súvislosti s listom, ktorý vložila 10. vlastníkom ako originál nebola žiadna odozva, a preto žalobca neutrpel žiadnu ujmu. Vzhľadom na uvedené nie je dôvod na to, aby sa mu ospravedlnila, toľž nie na zaplatenie sumy 1.000 eur z titulu nemajetkovej ujmy.

10. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal rozsudok v napadnutých častiach, prejednal obe odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolania čo do veci samej nie sú dôvodné.

11. Odvolací súd sa stotožňuje s nosnými dôvodmi napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a konštatuje ich správnosť (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, správne zistil a vyhodnotil skutkový stav veci a tento aj správne právne posúdil.

12. V spornej veci sa žalobca domáha voči žalovanej ochrany osobnosti v podobe zadostučinenia zaslaním ospravedlňujúceho listu a zaplatením nemajetkovej ujmy 1.000 eur za neoprávnený zásah spočívajúci v obsahu písomnosti datovanej 28.7.2014 zaslanej celkom desiatim v žalobe bližšie špecifikovaným vlastníkom bytov v bytovom dome na O. R.. Č.. XX V. B.. Žalobcu v konaní zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať, že konaním žalovanej nastal protiprávny zásah do jeho osobnostných práv, a že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť mu ujmu na právach chránených v ust. § 11 Obč. zák. Aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je právo domáhať sa ochrany podľa ust. § 11 Obč. zák. a znášať súdom uložené sankcie, musia byť obe náležitosti splnené súčasne. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahu do chránených osobnostných práv, má fyzická osoba právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov a aby jej bolo poskytnuté primerané zadostučinenie podľa § 13 ods. 1 Obč. Zák. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa tohto ustanovenia najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Obč. Zák.). Výšku náhrady určuje súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Obč. Zák.). Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach prípadu - existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba.

13. K zásahom do osobnostných práv môže dôjsť slovom, písmom, obrazom i akýmkoľvek iným konaním difamujúcej (zneuctujúcej, znevažujúcej, dehonestujúcej, diskreditačnej) povahy. Ak k takému porušeniu malo dôjsť slovom, resp. písmom, treba pri skúmaní primeranosti „konkrétnych“ výrokov v prvom rade odlíšiť, či sa jedná o skutkové tvrdenia alebo hodnotiaci úsudok (kritiku), pretože podmienky kladené na prípustnosť každej z týchto kategórií sa líšia. Skutkové tvrdenia sa opierajú o fakty, objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania, pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. Na rozdiel od skutkového tvrdenia hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor autora, ktorý k danému faktu zaujíma určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti a to na základe vlastných (subjektívnych) kritérií.

14. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca neoprávnenosť zásahu zo strany žalovanej obsahom sporného listu preukázal. Sporná písomnosť žalovanej, ktorú zaslala jedenástim vlastníkom bytov v bytovom dome, v ktorom žalobca zastáva funkciu zástupcu vlastníkov, totiž obsahuje nielen nepravdivé skutkové tvrdenia difamačného charakteru („Robili ste len najnutnejšie opravy, objekt ste nechali schátrať (najhorší stav v Lamači)“, „Kvôli reklame ste dali sťať zdravý a krásny strom a ďalšie ste dokaličili“; „nikdy som Vám neodporúčala, aby ste sa v budúcnosti vyhli fetovaniu, protidrogovému liečeniu v rodine, ... s čím máte nezávideniahodné skúsenosti“, ale aj neprípustné hodnotiace úsudky o žalobcovi, s pohľadu použitých výrazov a formulácii prekračujúce hranice oprávnenej kritiky, ktorých primárnym cieľom nebola oprávnená kritika ale hanobenie žalobcu, ako napr. : „máte enormne vyvinutý vzťah k peniazom ako každý Žid“; „To môže urobiť iba podliak,

chrapúň,.... vtedy som pochopila, že ste schopný za všimné urobiť akúkoľvek podlosť“; „Zneužívate dôverčivosť a neznalosť ľudí. Málokto (aj Vašu suitu nevynímajúc) si vie skontrolovať napr. vyúčtovanie. Podstatné je pre nich, či je preplatok alebo nedoplatok. Ako sa môžete pozrieť ľuďom do očí? Viackrát ste sa zachovali ako podliak“ (viď listinný dôkaz na č.l. 19, 20). Citovaným obsahom spornej písomnosti, ktorý sa dostal do dispozičnej sféry vyššie označeným spoluvlastníkom žalobcu, boli aj podľa názoru odvolacieho súdu dané všetky znaky neoprávnenosti zásahu žalovanej do osobnostnej sféry žalobcu (§ 11 Obč. zák.). Z uvedeného dôvodu je preto morálna satisfakcia v podobe žalobcom požadovaného ospravedlnenia opodstatnená (§ 13 ods. 1 Obč. zák.).

15. V súvislosti s posúdením dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Obč. zák.), súd prvej inštancie správne vychádzal zo záverov, či neoprávnený zásah žalovanej vyvolal následnú reakciu okolia žalobcu v rodinnom, pracovnom, či inom prostredí. Žalobca svoje tvrdenie o následkoch zásahu, t. j. o znížení jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, vr. pracovnej sféry v značnej miere založil len na svojich domnienkach a obavách, ktorých dôvodnosť a opodstatnenie však dôkazne nepreukázal. Keďže náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch môže byť podľa ust. § 13 ods. 2 Obč. zák. fyzickej osobe priznaná len v prípade dostatočného preukázania reakcie svedčiacej o znížení dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere, čo v prejednávacom prípade dôkazne preukázané nebolo, súd prvej inštancie postupoval správne, keď žalobu v časti o zaplatenie požadovanej nemajetkovej ujmy zamietol.

16. Odvolacie námietky žalovanej, ani žalobcu neboli spôsobilé spochybníť správnosť záverov súdu prvej inštancie, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku, ktorým bola žaloba v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy 1.000 eur zamietnutá ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

17. Žalovaná v odvolaní čo do výroku o trovách konania neuviedla konkrétne odvolacie dôvody a preto odvolaciemu súdu neostávalo nič iné ako jej odvolanie v tejto časti podľa § 386 písm. d/ C.s.p. v spojení s § 363 a § 373 ods. 1 C.s.p. odmietnuť.

18. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh žalovanej zo dňa 1.5.2016 vylúčený na samostatné konanie je rozhodnutím, ktorým sa upravuje vedenie konania. V danom prípade bolo odvolanie žalovanej podané po 1.7.2016, kedy nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (26.8.2016). Podmienky, za ktorých možno podať odvolanie bolo preto potrebné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej od uvedeného dňa. Keďže napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie je rozhodnutím, voči ktorému nie je možné podľa § 357 C.s.p. podať odvolanie, odvolací súd odvolanie žalovanej v tejto časti podľa § 386 písm. c/ C.s.p. odmietol.

19. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. a vzhľadom na čiastočný úspech oboch sporových strán v odvolacom konaní vyslovil, že žiadnej z nich právo na ich náhradu nepriznal.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b)

(§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak,

že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva

v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).